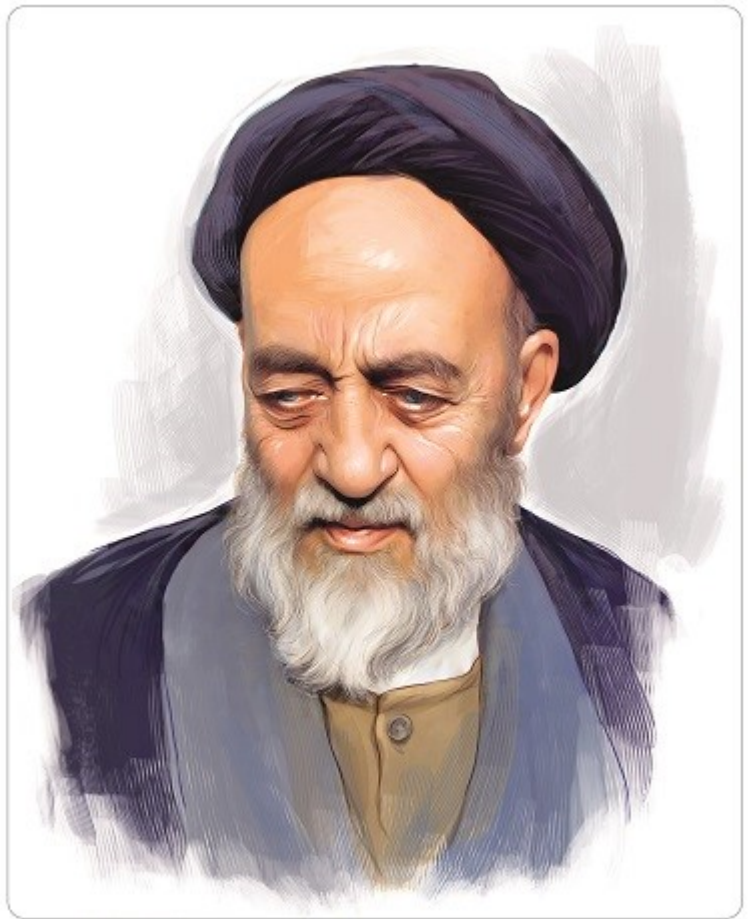

آیا شیخیه فرقه ای جدا از شیعه است؟

مکتب شیخیه فرقه ای جدا از شیعه دوازده امامی نیست و علمای آنها در علوم شرعی و حکمت الهی همچون سایر علمای شیعه برداشتهای خود از کتاب و سنت را مطرح نموده اند و یکی از مکتبهای عمده فکری شیعه بحساب میآیند.

مرحوم علامه طباطبائی در مورد طایفه شیخیه در کتاب ” شیعه در اسلام ” مینویسد :

” طایفه شیخیه که در دو قرن اخیر در میانه شیعه دوازده امامی پیدا شده اند نظر باینکه اختلافشان با دیگران در توجیه پاره ای از مسائل نظری است نه در اثبات ونفی اصل مسائل ،جدائی ایشان را انشعاب نشمریم“.

معلوم میشود علمائی که در هر دو رشته فقه و حکمت و فلسفه عمیق و صاحب نظر بودند نه تنها به ردّ و انکارهای شتابزده نمیپردازند بلکه این مکتب فکری را مکتبی از مکاتب شیعه دوازده امامی دانسته و آنرا انشعاب از شیعه نمیشمردند.

وقصد آنمرحوم از مسائل نظری که اشاره نموده امثال مسأله کیفیت معاد جسمانی ومعراج پیغمبر صلی

اللّه عليه وآله وبعض مسائل اصول فقه وپاره اي از مسائل فلسفه و حکمت الهي است و آنکه فرموده است نه در اثبات ونفي اصل مسائل ، تا آخر عبارت ايشان ، باین معني است که آنمرحوم معتقد بوده است که شيخيه در اثبات ونفي اصول اعتقادات نه فرقي با ساير شيعه دارند و نه از شيعه منشعب شده اند و جدا بودن آنها فقط مربوط به توجيهاات آنها در بعض مسائل نظري است که مکتبي را در شيعه بنیان نهاده است . و واضح است که اختلاف در مسائل نظري بين همه علما مرسوم است و مناط کفر و ايمان و دخول و خروج از دين و مذهب نميباشد .

براي اينکه معرفي ساده اي از اين مکتب شده باشد بهتر آن است که بعض از همين موارد اختلاف نظر را ذکر کنيم که تا اندازه اي مرزها و حدود اين مکتب نیز ترسيم گردد.

و براي اين توضيح تفاوت نظرها را بدو قسمت تقسيم ميکنيم يکي تفاوتهايي که در بعض مسائل نظري فلسفي و حکمتهاي الهي مثل کيفيت معاد و معراج و فضائل امامان و بزرگان شيعه وجود دارد و ديگري تفاوتهايي که در اخذ احکام از ادله احکام وجود دارد که مربوط به اصول فقه است.

در دو فصل بعدی به اين دو مساله خواهيم پرداخت.